ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)
11 Ιουλίου 1985 *

Στην υπόθεση 261/84,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Cour du travail της Mons προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

Calogero Scaletta

και

Union nationale des fédérations mutualistes neutres de Belgique,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 (ΕΕ L 230, της 22.8.1983, σ. 86),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

συγκείμενο από τους G. Bosco, πρόεδρο τμήματος, R. Joliet και T. F. O'Higgins, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: P. VerLoren van Themaat
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοίκησης

Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— ο Calogero Scaletta, εκκαλών στην κύρια δίκη, διά του συνδικαλιστικού εκπροσώπου D. Rossini,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον J. Griesmar, μέλος της νομικής της υπηρεσίας,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Ιουνίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με απόφαση της 2ας Νοεμβρίου 1984, που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 7 Νοεμβρίου του ιδίου έτους, το Cour du travail της Mons υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71 (ΕΕ L 230, της 22.8.1983, σ. 86).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς που έχει ως αντικείμενο την απόφαση με την οποία ο αρμόδιος βελγικός φορέας κοινωνικών ασφαλίσεων αρνήθηκε στον Scaletta, ιταλό διακινούμενο εργαζόμενο, τις παροχές αναπηρίας για την περίοδο από 16 Ιουνίου 1980 μέχρι 4 Σεπτεμβρίου 1980, κατά την οποία ο Scaletta δεν είχε γνωστοποιήσει τη μεταφορά της κατοικίας του από το Βέλγιο στην Ιταλία.

3 Όπως προκύπτει από το φάκελο που διαβίβασε το εθνικό δικαστήριο, ο Scaletta τελούσε σε κατάσταση αναπηρίας μέχρι την 31η Οκτωβρίου 1980. Πριν αναχωρήσει για την Ιταλία, στις 16 Ιουνίου 1980, όπου θα εγκαθίστατο οριστικά, δεν ζήτησε, όπως του επέβαλλε η βελγική νομοθεσία, την άδεια του ιατρού-συμβούλου του αρμόδιου κοινωνικού φορέα ούτε γνωστοποίησε στο φορέα αυτό την αλλαγή της διεύθυνσής του. Το Εθνικό Ίδρυμα Ασφαλίσεως Ασθενείας του Τορίνου (Ιταλία) γνωστοποίησε, στις 4 Σεπτεμβρίου 1980, στο βελγικό φορέα τη μεταφορά της κατοικίας του Scaletta.

4 Με έγγραφο της 23ης Οκτωβρίου 1980, ο βελγικός φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως πληροφόρησε τον Scaletta ότι, λόγω του ότι δεν έλαβε την άδεια να μεταφέρει την κατοικία του σε άλλο κράτος μέλος, δεν θα του καταβάλει τις παροχές αναπηρίας για την περίοδο από 16 Ιουνίου 1980 μέχρι 4 Σεπτεμβρίου 1980.

5 Ο Scaletta αμφισβήτησε την απόφαση αυτή ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων. Το Cour du travail της Mons, προκειμένου να αποφανθεί επί της διαφοράς αυτής και να επιλύσει το πρόβλημα της απαιτούμενης προηγούμενης άδειας, αναφέρθηκε στο άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1408/71 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουνίου 1971, περί εφαρμογής των συστημάτων κοινωνικής ασφαλίσεως στους μισθωτούς και στα μέλη των οικογενειών τους που διακινούνται εντός της Κοινότητας (ΕΕ L 230, της 22.8.1983, σ. 86), από το οποίο συνάγεται ότι « οι εις χρήμα παροχές αναπηρίας... που αποκτώνται δυνάμει της νομοθεσίας ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, δεν δύνανται να υποστούν καμία μείωση, τροποποίηση, αναστολή, κατάργηση, κατάσχεση, επειδή ο δικαιούχος κατοικεί στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο, όπου ευρίσκεται ο φορέας οφειλέτης ».

6 Όσον αφορά το ζήτημα της γνωστοποίησης της μεταφοράς κατοικίας, το Cour du travail της Mons έκρινε ότι διέπεται από το άρθρο 59 του προαναφερθέντος κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, « εφόσον ο δικαιούχος των παροχών, που οφείλονται κατά τη νομοθεσία ενός ή περισσοτέρων κρατών μελών, μεταφέρει την κατοικία του από το έδαφος ενός κράτους μέλους στο έδαφος άλλου κράτους, υποχρεούται να γνωστοποιήσει τούτο στο φορέα ή τους φορείς οφειλέτες των παροχών αυτών, καθώς και στον καταβάλλοντα οργανισμό ». Το Cour du travail της Mons αποφάσισε να αναβάλει την έκδοση οριστικής αποφάσεως μέχρις ότου το Δικαστήριο αποφανθεί επί των ακολούθων προδικαστικών ερωτημάτων:

« 1) Πώς και μέσα σε ποια προθεσμία πρέπει να γίνεται η γνωστοποίηση που προβλέπεται με το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72;

2) Η παράλειψη της γνωστοποίησης αυτής ή η καθυστερημένη γνωστοποίηση μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την κατάργηση (ενδεχομένως προσωρινή) του δικαιώματος επί παροχών, όταν ιδίως ο φορέας οφειλέτης δικαιούται να ελέγχει αν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών εξακολουθούν να υφίστανται; »

Επί του πρώτου ερωτήματος

7 Ο Scaletta υποστηρίζει ότι δεν ήταν απαραίτητο να οριστεί με το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 προθεσμία για τη γνωστοποίηση της μεταφοράς κατοικίας. Πράγματι, η διάταξη αυτή πρέπει να εφαρμόζεται σε συνδυασμό με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου περί αραγραφής. Η γνωστοποίηση μπορεί να γίνεται έγκυρα εφόσον το δικαίωμα επί παροχών δεν έχει παραγραφεί σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.

8 Η Επιτροπή παρατηρεί ότι το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 δεν περιέχει καμιά διάταξη ως προς τον τύπο της γνωστοποίησης της μεταφοράς κατοικίας ούτε προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να γίνει η γνωστοποίηση αυτή. Υπό τις προϋποθέσεις αυτές, η Επιτροπή θεωρεί ότι η γνωστοποίηση μπορεί να γίνει σε οιαδήποτε στιγμή, εγγράφως ή προφορικώς, τόσο από το δικαιούχο των παροχών όσο και από πρόσωπο ή φορέα που ενεργεί για λογαριασμό του δικαιούχου.

9 Πρώτον πρέπει να γίνει δεκτό ότι, καίτοι επιβάλλει στο δικαιούχο παροχών κοινωνικών ασφαλίσεων την υποχρέωση να γνωστοποιεί τη μεταφορά της κατοικίας του, το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 δεν περιέχει καμιά ένδειξη ούτε ως προς τον τύπο ούτε ως προς το χρόνο της γνωστοποίησης.

10 Από αυτό προκύπτει ότι η γνωστοποίηση στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 μπορεί να γίνει προφορικώς ή εγγράφως και ανά πάσα στιγμή.

11 Για τους λόγους αυτούς, στο πρώτο ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο προσήκει η απάντηση ότι ο τύπος της γνωστοποίησης στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, επιλέγεται ελεύθερα και ότι η γνωστοποίηση αυτή μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

12 Ο Scaletta θεωρεί ότι ο δικαιούχος παροχών κοινωνικής ασφαλίσεως που παρέλειψε να προβεί στη γνωστοποίηση στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72, μπορεί να αξιώσει τις παροχές που δεν του έχουν καταβληθεί εφόσον σύμφωνα με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία, το δικαίωμα αυτό δεν έχει ακόμη παραγραφεί κατά τη στιγμή που ο φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως που είναι οφειλέτης λαμβάνει γνώση της μεταφοράς της κατοικίας.

13 Η Επιτροπή προβάλλει ότι η υποχρέωση που θεσπίζεται με το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 στερείται κυρώσεως, έτσι ώστε η καθυστέρηση της γνωστοποίησης, στην οποία αναφέρεται το άρθρο αυτό, δεν συνεπάγεται την απώλεια του δικαιώματος επί των παροχών που αφορούν την περίοδο η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ της μεταφοράς της κατοικίας και της ημερομηνίας της γνωστοποίησης. Κατά την Επιτροπή,

αυτό δεν προδικάζει την εξουσία που έχει ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως να εξακριβώνει αν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως εξακολουθούν να συντρέχουν κατά την περίοδο αυτή.

14 Πρέπει να παρατηρηθεί ότι η υποχρέωση γνωστοποιήσεως που θεσπίζεται με το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 δεν συνεπάγεται καμιά κύρωση.

15 Η παράλειψη της γνωστοποίησης ή η καθυστερημένη γνωστοποίηση της μεταφοράς της κατοικίας δεν συνεπάγονται επομένως την απώλεια του δικαιώματος επί των παροχών που αφορούν την περίοδο η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ της μεταφοράς της κατοικίας και της ημερομηνίας κατά την οποία ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως λαμβάνει γνώση της μεταφοράς αυτής.

16 Πάντως, όταν λαμβάνει γνώση της μεταφοράς της κατοικίας, ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως του κράτους μέλους της προηγούμενης κατοικίας, μπορεί να εξακριβώνει, με έλεγχο σύμφωνο με το άρθρο 51 του κανονισμού 574/72, αν οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών εξακολουθούν να συντρέχουν κατά την εν λόγω περίοδο.

17 Για τους λόγους αυτούς, στο δεύτερο ερώτημα που υπέβαλε το εθνικό δικαστήριο προσήκει η απάντηση ότι η παράλειψη της γνωστοποιήσεως στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, ή η καθυστερημένη γνωστοποίηση δεν συνεπάγονται την απώλεια του δικαιώματος επί των παροχών που αφορούν την περίοδο η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ της μεταφοράς της κατοικίας και της ημερομηνίας κατά την οποία ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως λαμβάνει γνώση της μεταφοράς αυτής, αρκεί οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών να εξακολουθούν να συντρέχουν κατά την περίοδο αυτή.

Επί των δικαστικών εξόδων

18 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκε η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία υπέβαλε παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος, που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε το Cour du travail της Mons με απόφαση της 2ας Νοεμβρίου 1984, αποφαίνεται:

1) **Ο τύπος της γνωστοποίησης στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, επιλέγεται ελεύθερα και ότι η γνωστοποίηση αυτή μπορεί να γίνει ανά πάσα στιγμή.**

2) **Η παράλειψη της γνωστοποιήσεως στην οποία αναφέρεται το άρθρο 59 του κανονισμού 574/72 του Συμβουλίου, της 21ης Μαρτίου 1972, περί του τρόπου εφαρμογής του κανονισμού 1408/71, ή η καθυστερημένη γνωστοποίηση δεν συνεπάγονται την απώλεια του δικαιώματος επί των παροχών που αφορούν την περίοδο η οποία περιλαμβάνεται μεταξύ της μεταφοράς της κατοικίας και της ημερομηνίας κατά την οποία ο αρμόδιος φορέας κοινωνικής ασφαλίσεως λαμβάνει γνώση της μεταφοράς αυτής, αρκεί οι προϋποθέσεις χορηγήσεως των παροχών να εξακολουθούν να συντρέχουν κατά την περίοδο αυτή.**

Bosco Joliet O'Higgins

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος του πρώτου τμήματος

G. Bosco